

Welkom op de wurgstoel

Investeren in aanstormende talenten is geen kerntaak in tijden van crisis.' Welke bedrijfseconoom zou dat motto durven aan te prijzen als beleidsmaatregel? Welke manager zou het niet meteen weglachen? Ook in de bouw, de horeca of de Jupiler League zou geen hond overwegen om, juist in tijden van crisis, de band door te knippen tussen een opleiding en de eerste stappen in de praktijk.

In de politiek is die opvatting wél bon ton. Zolang het althans gaat over beginnende artiesten. Steevast worden die gezien als potverterende hobbyisten. Ook in een stad als Antwerpen, die zich nochtans één der rijkste cultuurtempels van West-Europa waant. Maar dan heeft ze het natuurlijk over haar morsdode kunstenaars. Behalve hun beroemdheid hebben die nog een groot voordeel: ze kunnen niet betogen als je hen voor je ideologische kar spant. Of als je hun werk alleen gebruikt als statusverhogend decor tijdens recepties van je lokale Lions Club.

Beginnende kunstenaars? Die erkent Antwerpen nooit voor wat ze zijn. Broodnodige start-ups. Nieuw levensbloed in een sector die tienduizenden tewerkstelt, en die ook vele bijkomende duizenden spijs, van drukkers over taxichauffeurs tot cafébazen. De opvolging moet steeds verzekerd blijven, anders valt dat ecosysteem stil.

De beginzin van dit stuk kunnen we dus al na een kleine factcheck catalogiseren als een getikte tegelwijsheid. Ze werd bedacht door een Antwerpse schepen, Nabilla Ait Daoud. Nog zo'n Vlaamse traditie: het

benoemen van een complete amateur op de post van cultuur, en dan beweren dat zulks 'een frisse wind' zal opleveren. Wind? Akkoord. Maar fris? We blijven een streek van spruiteneters. 'Flanders' State of the farts!'

SUCCEFORMULE

Nabilla sprak haar tegelwijsheid meesmuilend uit, op het neerbuigende af, tijdens een tv-interview op haar kabinet in het stadhuis. Dat pand heropende onlangs zijn deuren na vier jaar opsmuk en restauratie. Prijskaartje? 35 miljoen. In tijden van héél veel crisissen, waaronder een wereldwijde pandemie.

Beginnende artiesten zullen voortaan moeten ontberen wat Nabilla sindsdien wél overdadig ter beschikking kreeg op haar Schoon Verdiep. Een professioneel kader. Om eindelijk wat ervaring op te doen, om zich in goede zin te laten opmerken en daarna, hopenlijk, echt door te breken, van lokaal naar landelijk. Voor eenzelfde parcours dienden ook de bescheiden investeringspotjes die men ten onrechte 'project-subsidies' noemt. Het zijn geen subsidies. Het zijn beleggingen met bewezen rendement. Wie zou zich niet willen beroepen,

straks, op het ontdekken van de nieuwe Ivo van Hove en Jan Versweyveld? De nieuwe Luk Perceval, Guy Cassiers, Viviane De Muynck? Wie zou hun en zichzelf die kans ontzeggen?

Nabilla, dus. Zij wil de succesformule schrappen. Zonder pardon of overleg, en dat gedurende drie jaar, omdat ze blijikbaar nu al weet hoelang de komende crisis zal duren. En hoeveel bedraagt het grandioze rendement van haar schrapping? Ocharme 60.000 euro per maand. Daarvoor sneuvelen op jaarbasis meer dan vijftig producties en performances. Vijftig beloftes en leer-momenten die gecancelled worden nog vóór ze bestaan. In een stad die beter zou moeten weten als het gaat om financiële ondersteuning. Van de 35 miljoen die nodig was om haar krakkemikkige stadhuis te verfraaien werd 11 miljoen opgehoest door alle andere Vlamingen. Zij die op de parking buiten 't Stad wonen en nooit een poot zullen zetten in een historische parel waaraan ze fors hebben meebetaald.

Noem dat gerust wel een subsidie. Of een Vlaams-Vlaamse transfer. Dan kunnen de Franstaligen ook eens meelachen.

« Het is nu al de derde keer dat Jinnih Beels op de vlakke blijft terwijl haar collega-schepen Nabilla Ait Daoud jongeren in de kou of in de zeik zet »

HET HELLEHUIS

Het zou laf zijn alleen Nabilla Ait Kaputt met de vinger te wijzen. Het hele college liet schouderophalend begaan. Ook die ene overgebleven schepen voor Open VLD. Hoe heet ze weer? Ze is altijd zodanig onzichtbaar dat zelfs politiek journalisten bij elk verslag opnieuw haar naam moeten googlen.

Met Jinnih Beels van Vooruit is dat anders. Die bezit *star quality*. Zij liet zich niettemin amper horen, terwijl ze schepen voor Onderwijs en Jeugd is. Wat scheelt er met haar? Gaat het om plaatsvervangende schaamte of een misplaatste *sister act*? Is het solidariteit binnen de bestuurlijke elite, terwijl je in een socialiste vooral solidariteit zou verwachten met misbedeelden? Het is, hoe dan ook, nu al voor de derde keer dat Jinnih op de vlakke blijft terwijl Nabilla jongeren in de kou of in de zeik zet. Vaak zonder al te veel transparantie.

Dat belooft, als binnenkort het fraudeproces begint tegen Sihame El Kaouakibi, aan wie Ait Daoud ooit een paar 100.000 euro overheids-geld schonk voor haar sociale dansproject Let's Go Urban. Zonder *in return* al te veel controle te eisen. Misschien verklaart dat de kramp waarin Ait Daoud en haar kabinet schieten bij elke flard kritiek. Zeker zodra het weer gaat om steun aan jongeren. De zenuwen staan op knappen. Vooral nu duidelijk is geworden dat Eric Goens El Kaouakibi misschien al maanden volgt voor een tv-documentaire, tot in het Vlaams Parlement, als was ze onze Madonna en nog altijd op het toppunt van haar roem.

Krijgt El Kaouakibi daarvoor betaald? Dat is een legitieme vraag bij een documentaire die zal beweren objectief te zijn. En krijgen we niettemin straks alleen het verhaal van Sihame te horen, als zat ze maandenlang op de bank in 'Het Huis' van Goens? Lieve help. Er blijft dat kind echt geen enkele hel bespaard. Maar zij heeft die wel zelf opgezocht, of minstens niet afgewezen. Met inbegrip van de hijgerige, nu al sensatiebeluste bemoeienissen van Goens.

Het zal iedereen zeer benieuwen wat Sihame op tv te vertellen heeft over het stadsbestuur van Antwerpen. Mij interesseren alleen de dansers en het personeel van Let's Go Urban. Zij hoeven zich niet te beroepen op het vermoeden van

onschuld. Zij zijn onschuldig en toch mee dupe en zondebok. Wat heeft de stad en vooral de schepen voor Jeugd en Onderwijs in het werk gesteld om hun schade volledig op te vangen en te herstellen? Schade die is ontstaan door de onbezonnenheid van een schepen die nu nog steeds haar frustraties en angsten lijkt bot te vieren op andere kunstprojecten voor jongeren.

BLAUWHELMEN

De tweede Nabilla-flater betreft het onnozele weigeren van 'Losgeld' als stads-gedicht, waarna Ruth Lasters uiteraard ontslag nam. Ook hier was de bitse toon van het Schoon Verdiep opvallend, naast kramp en onbuigzaamheid inzake overleg. Nog

gezwegen van het zwijgen van Beels, alweer. Terwijl niemand zich kan voorstellen dat zij het oneens zou zijn met de inhoud van het inderdaad iet-wat pamflettaire vers. *So what?* Wat voor zin heeft een schepen voor Jeugd als scholieren zich al bij voorbaat moeten gedragen als waren ze zelf de schepen van Filosofie?

Het project ligt nu helaas in coma, wat volgens mij van het begin af de bedoeling was van Nabilla. Wie bedenkt er nu een poule van vijf dichters tegelijk, die elk apart moeten wachten op bestellingen? Controle is de angstkick van het hele Stadsbestuur geworden, en daar hoort zelfs geen autonome versregel meer bij. Alles wordt beschouwd als ondermijning. De overblijvende stadsdichters weten na twee maanden nog steeds niet hoe het verder moet. Naar het schijnt onderhandelt PEN Vlaanderen inmiddels mee. Daarna is het wachten op literaire blauwhelmen van de Verenigde Naties.

En nu dit weer, dus. Het schrappen van cruciale projectinvesteringen. Jan Jambon deed dat drie jaar geleden ook al, bij zijn aantreden als Vlaams minister van Cultuur. Pas na veel gedoe en coronacompensaties trok hij de maatregel in. Kwansuis gulhartig, maar met gered gezicht. Nu voert Nabilla, zijn partijgenote, de maatregel op lokaal vlak gewoon weer in. Met dezelfde lullargumenten. Waarom zouden Vlaamse artiesten, kunstinstellingen en jongerenorganisaties ooit nog vertrouwen koesteren in de huidige politieke elite? We lijken

wel op een wurgstoel te zitten. Bij elk protest wordt de tour-niquet van onze halsband een beetje gelost. Daarna extra aangedraaid.

Maar wat zit ik hier weer te stomen! Verzoening is veel schoner. Geachte mevrouw Ait Daoud, wij begrijpen als geen ander uw plankenkoorts. U ontnemt ons onmisbare voorstellingen? Wij schenken u in ruil twee voorstellen. Ter verlichting van uw budgettaire beproeving. Ten eerste: de luchthaven van Deurne. Dat is meer een kunstwerk dan een luchthaven. Ze is zo bene-pen dat je er eigenlijk alleen kunt landen met tweemotorige soepmixers. En ze is ook al decennia zwaar verlieslatend. Dat zeg ik niet. Dat zei een kosten-batenanalyse, besteld door de Vlaamse regering en deze zomer geciteerd in De Standaard. 'De sluiting van Deurne zou 40 miljoen opleveren.' 40 miljoen! Zonder iets te hoeven vragen aan de Parking! Ik zeg niet dat ze alle 40 moeten worden gebruikt voor jongerenprojecten, maar het biedt mogelijkheden.

Mijn tweede voorstel is nog poëtischer. De schepen van Cultuur wordt vervangen door een poule van vijf vrijwilligers, geloot uit het volk. Waarom zou een frisse wind altijd van dezelfde persoon moeten komen? Ze mogen om de beurt een voorstel doen en om de beurt een nachtje komen slapen op het Schoon Verdiep. U bent van alle last verlost, de kloof met de politiek is gedicht en wij zullen niet veel verschil bemerken. Iedereen content! 'Vlekje weg? Boel weer proper. Dank u, Stomerij Lanoye!'

Tom Lanoye

